Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 939
van **CATHY COUDYSER**
datum: 25 augustus 2020

---

aan **ZUHAL DEMIR**
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

KBR-tentoonstelling 'The World of Bruegel in Black and White' - Evaluatie

Toerisme Vlaanderen lanceerde in 2015 en in 2016 een impulsoproep voor het aanmelden van toeristische hefboomprojecten met betrekking tot drie thema's: Vlaamse Meesters, kernattracties en meetinginfrastructuur. Om in aanmerking te komen voor subsidiëring binnen het impulsprogramma Vlaamse Meesters en kernattracties, werden volgende beoordelingscriteria in acht genomen:

- de projecten moeten een zekere schaalgrootte hebben: het potentieel bezoekersaantal moet in het geval van een permanente infrastructuur minstens 100.000 per jaar zijn, waarvan minstens 30% buitenlandse bezoekers. Evenementenprojecten binnen het impulsprogramma Vlaamse Meesters moeten aantonen dat ze omvangrijk genoeg zijn uitgewerkt en de onderdelen van het thema Vlaamse Meesters met elkaar verbinden doorheen Vlaanderen;
- de projecten moeten een duurzame economische meerwaarde bieden: dankzij het project ontstaat er een duurzaam multiplicatoreffect. Het project leidt tot meer overnachtingen, die op hun beurt extra omzet en extra werkgelegenheid voor een langere periode genereren;
- de projecten moeten kwaliteitsvol zijn: het project moet van topniveau zijn zodat het zich onderscheidt van het bestaande aanbod en een geheel nieuwe toeristische beleving creëert. Daarnaast moet het project ook inspelen op de behoeften en verwachtingen van families;
- de projecten moeten het merk Vlaanderen versterken: het project moet de reputatie die Vlaanderen wereldwijd nastreeft via het internationaal merkbeleid van baanbrekend vakmanschap versterken;
- de projecten moeten internationale aantrekkingskracht hebben: het project biedt een reden om naar Vlaanderen te komen of er langer te verblijven. Het project is daarnaast voldoende afgestemd op de noden van de internationale toerist inzake bereikbaarheid, beleving, gastvrijheid en informatievoorziening.

Toerisme Vlaanderen monitort elk betoelaagd project teneinde zicht te hebben op het hefboomeffect dat de projecten genereren. In het kader van deze monitoring verzamelt het agentschap in samenspraak met de projectpartner informatie over de bezoekers (aantallen, verblijfplaats, type, socio-demografische kenmerken, tevredenheid, motivering bezoek) en de bedrijfsactiviteiten (omzet zowel qua tickets als verkoop museumshop of producten gelieerd aan tentoonstelling alsook tewerkstelling). Deze informatie wordt gegenereerd aan de hand van analyse van de gegevens in het kassasysteem en onlineticketingsysteem en via een korte bevraging aan de uitgang in combinatie met een langere bevraging online.

Eind december 2016 maakte toenmalig bevoegd minister Weyts bekend dat hij via Toerisme Vlaanderen 1,2 miljoen euro zou investeren in de baanbrekende tentoonstelling 'The World of Bruegel in Black and White' van het volledige grafische werk van Bruegel (prenten en tekeningen). De hefboomsubsidie zal daarnaast door de Koninklijke Bibliotheek ook worden aangewend voor een reeks infrastructurele ingrepen aan het paleis van Karel van Lotharingen. Met de tentoonstelling hoopt de bibliotheek 100.000 bezoekers aan te trekken, van wie minstens 40% uit het buitenland.

De tentoonstelling liep van 15 oktober 2019 tot en met 16 februari 2020.

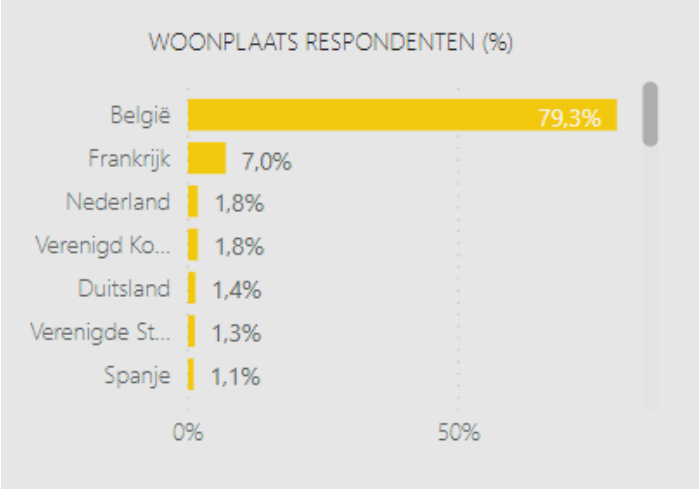
1. Hoeveel bezoekers heeft de Koninklijke Bibliotheek (KBR) naar aanleiding van deze tijdelijke Bruegeltentoonstelling ontvangen? Graag een opsplitsing tussen het aantal nationale en internationale bezoekers (met vermelding van de herkomstlanden indien mogelijk) enerzijds en naargelang het type toerist (recreatieve toerist, zakentoerist, dag- of verblijfstoerist) anderzijds.
2. Is de KBR erin geslaagd om deze vooropgestelde bezoekersaantallen te bereiken (inclusief vooropgesteld aantal internationale bezoekers)?
3. Tot welke economische meerwaarde heeft de tentoonstelling concreet geleid? Kan de minister een inschatting geven van de extra overnachtingen, werkgelegenheid en omzet die het museum heeft gegenereerd?
4. Hoeveel bezoekers namen tot nog toe deel aan de korte bevraging aan de ingang ter plaatse evenals aan de langere bevraging via internet na hun bezoek?
5. Hoe ervaren de bezoekers de tentoonstelling? Wat zijn de bevindingen van de families die het museum tot op heden bezocht hebben rond het familievriendelijke karakter van het Bruegelaanbod van de KBR?
6. Hoeveel van het totale subsidiebedrag werd tot op heden uitbetaald?
7. Acht de minister de hefboomwaarde van dit project tot nog toe voldoende gerealiseerd?

ZUHAL DEMIR
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

ANTWOORD
op vraag nr. 939 van 25 augustus 2020
van **CATHY COUDYSER**

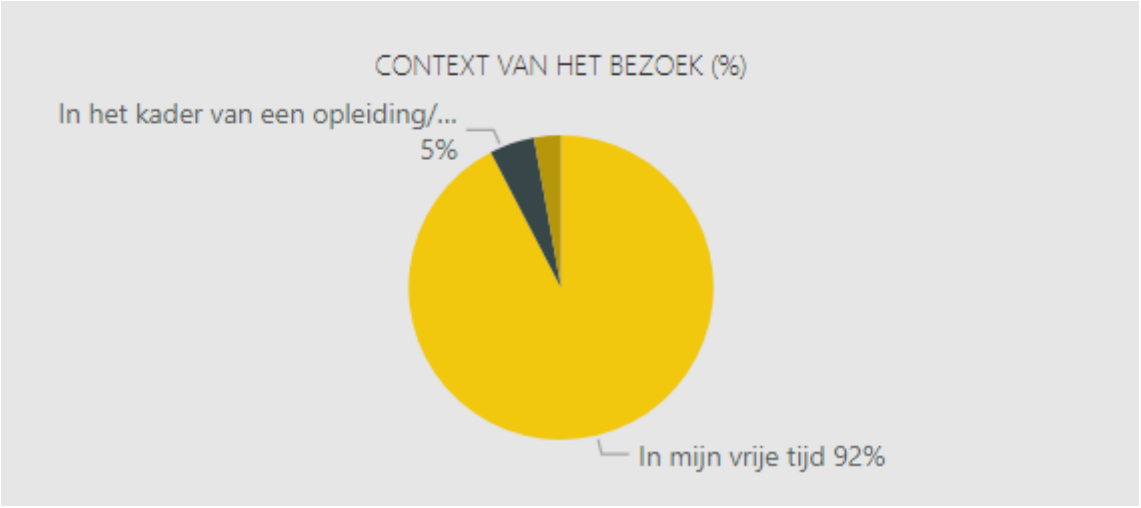
---

1. In totaal werden van oktober 2019 tot en met februari 2020 26.491 bezoekers verwelkomd op de tentoonstelling 'Bruegel in Black and White'.

Op basis van de tevredenheidsbevraging (948 respondenten) kan worden gesteld dat ongeveer 79% van de bezoekers uit België kwam. De meest vertegenwoordigde buitenlandse bezoekers komen uit Frankrijk. In totaal werden 35 nationaliteiten bevraagd.

426 (45%) van hen waren dagtoerist, 335 (35%) inwoner of student en 185 (20%) waren verblijfstoerist (+ 2 respondenten onbekend).

92% van de bevraagde respondenten bezocht de tentoonstelling in de vrije tijd. 5% deed dat in het kader van een opleiding/vorming. 3% zei de beleving te bezoeken in het kader van een congres, vergadering of bedrijfsuitstap.

2. De vooropgestelde 100.000 bezoekers werd niet gehaald. Deze ambitie was heel hoog. Na deze ervaring; eerste tentoonstelling in de vernieuwde tentoonstellingsruimtes, kan gesteld worden dat 100.000 bezoekers in 4 maanden tijd eigenlijk geen optie is voor deze ruimte. De ruimte, scenografie, klimaatregeling kan dit aantal niet aan. Dit zou betekend hebben dat dagelijks 7/7 een kleine 1.000 bezoekers de tentoonstelling moest bezoeken. Dit zou geen comfortabel bezoek zijn. Ook de ruimtes en klimaatregeling zou dit aantal niet kunnen bolwerken, en zou nefast zijn voor de kunstwerken. Er moet en zal bij volgende tentoonstellingen rekening gehouden met de capaciteit, de tentoongestelde werken, de scenografie, de openingsuren,… om een haalbaar bezoekerscijfer op te stellen voor een volgende tentoonstelling in deze ruimte.

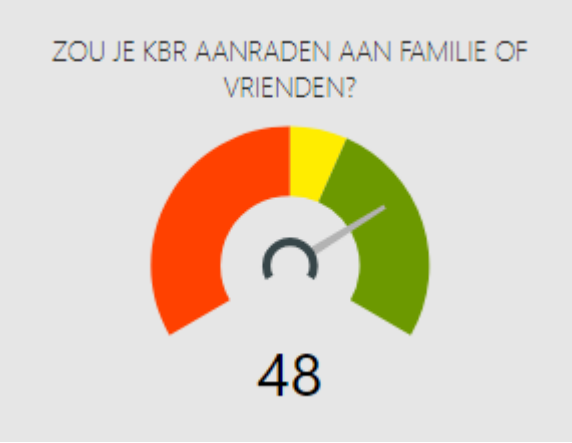
   De beoogde markten:
   - 50% uit de binnenlandse markt
     Dit getal is hoger uitgevallen. 79,3% van de bezoekers kwam uit België.
   - 30% citytrippers
     Van de nabije markten bereikten ze 15,2% met de helft daarvan uit Frankrijk. De andere bezoekers kwamen uit Nederland (1,8%), UK (1,8%), Duitsland (1,4%) Spanje (1,1%) en andere landen
   - 10% verre markten
     Uiteindelijk behaalden ze daar 5% waarvan 1,3% uit de VS kwam.
   - 10% onderwijs
     Deze 10% werd niet gehaald.

3. De 26.491 bezoekers van 'Bruegel in Black and White' gaven in totaal 230.983 euro uit aan tickets en 98.395 euro aan souvenirs in de museumshop.
   De totale directe besteding van de bezoekers aan de tentoonstelling bedraagt 1,1 miljoen euro. Dagtoeristen uit het binnenland hadden hierin het grootste aandeel, met in totaal 689 754 euro. Dit is niet onlogisch, aangezien de bijna 80% van de Belg zijn en 45% van de bezoekers zichzelf dagtoerist noemt. Voor de omgevingsrecreanten, werd alleen het ticket en de bestedingen in de museumshop meegerekend. Verblijfstoeristen gaven in totaal een geraamd bedrag van 101.757 euro uit aan logies.

   De uitgaven van Belgische verblijfstoeristen werd geraamd op 75.806 euro. De buitenlandse verblijfstoeristen gaven naar schatting 191.303 euro uit.

4. Tussen 17 oktober 2019 en 16 februari 2020 werden in totaal 948 bezoekers gevraagd naar hun tevredenheid over KBR: The World of Bruegel in Black and White. 115 respondenten waren in het gezelschap van kinderen onder de 18 jaar. 79% van de bevraagde bezoekers kwam uit België. Een langere bevraging via internet werd niet toegepast.

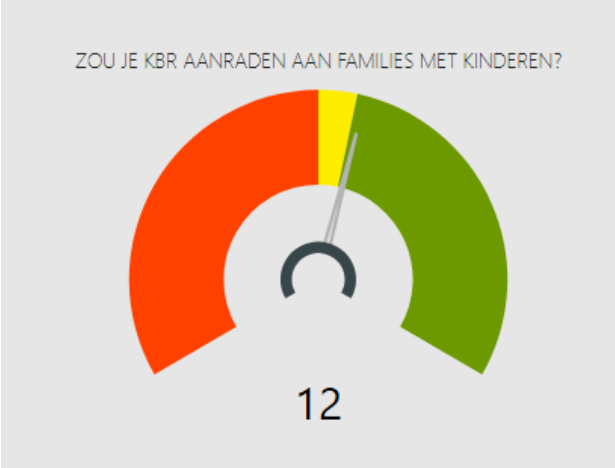
5.

Aan alle bezoekers werd gevraagd in hoeverre zij 'The World of Bruegel in Black and White' zouden aanraden aan vrienden, familie of collega's (in een score van 0 tot en met 10). Deze scores werden omgerekend tot een NPS-score. Deze score kan variëren tussen -100 en +100. Een NPS die boven nul uitkomt wordt als goed gezien, een score boven 50 als excellent. In het kader van de hefboomprojecten streven wij naar een NPS van minimum 20. Het vernieuwde museum haalde hier een algemene score van 48, wat zeer hoog is.

Op de vraag of de beleving in het KBR de belangrijkste reden was om naar Brussel

te komen, antwoordde 52% van de bezoekers dat dit het geval was.

De NPS-score voor familievriendelijkheid (enkel gegeven door bezoekers met kinderen in het gezelschap) is 12. Voor familievriendelijkheid wordt gestreefd naar een NPS van ten minste 10.
In totaal gaven 321 respondenten ook een antwoord op de laatste, open vraag: "Heb je nog opmerkingen over of suggesties voor dit museum?". Daaruit kwamen 381 opmerkingen over diverse onderwerpen. 28% van alle opmerkingen gaat over de algemene tevredenheid in positieve zin. 27% van de reacties gaat over informatie. Daarin komen onder andere negatieve reacties over beschikbaarheid van informatie als positieve reacties over de audiogids aan bod.

6. 973 823 euro van het totale subsidiebedrag van 1 222 024 euro is uitbetaald.

7. De tentoonstelling haalde niet het vooropgestelde bezoekersaantal. Ook het aandeel van de buitenlandse bezoekers lag lager dan verwacht. Deze aantallen maken echter slechts een deel uit van de elementen die de hefboomwaarde bepalen.

Op vlak van kwaliteit haalt dit project immers zeer mooie resultaten. De tevredenheid over de tentoonstelling was heel hoog. Ook de tevredenheid bij families lag hoger dan de streefwaarde.
Dit project realiseerde ook een mooie economische return.

De subsidie was tweeledig: deels voor de tijdelijke tentoonstelling en deels voor infrastructuurwerken. Een gerenoveerd en beter toegankelijk gemaakt Paleis van Lotharingen biedt immers de mogelijkheid om ook in de toekomst nog unieke tentoonstellingen te organiseren. Op die manier kan de Koninklijke Bibliotheek een rol spelen in de ontwikkeling van deze buurt en een hefboom vormen voor de herwaardering van de Kunstbergsite.